

בלמ"ס

שם הקורס: ניתוח רשתות אנושיות בארגונים

המנחה: ד"ר מוטי קלנג

שנת לימוד: שנים ג' ומעלה

אוכלוסייה: פא"ר

מטרת הקורס

מטרת על: פיתוח חשיבה רשתית ושימוש בניתוח רשתות אנושיות ככלי עבודה משמעותי בידי קציני מד"ה להשפעה והגברת האפקטיביות הארגונית של היחידה והמפקדים.

מטרות ביניים:

1. פיתוח חשיבה רשתית - התבוננות רשתית על הארגון ועל סוגיות מפתח של הפיתוח הארגוני.
2. היכרות עם "ניתוח רשתות ארגוניות" (ONA) ככלי אבחון מבוסס נתונים המייצר בסיס משמעותי להתערבות ופיתוח ארגוני.
3. למידת תיאוריות ויישומיים של פיתוח ארגוני מבוסס ניתוח רשתות ארגוניות.
4. חשיפה לתשתית ידע ויישומים של פיתוח מנהיגות רשתית.
5. ביצוע תהליך של ניתוח רשתות בסיסי - משלב התכנון לשלב הפקת התוצרים - לצורך פיתוח ארגוני וקידום אפקטיביות היחידה.
6. הבנה פרקטית של מקרי בוחן מגוונים, כפי שיעלו בקבוצה, וקבלת תמונה רחבה על פוטנציאל השימוש בניתוח רשתות בארגונים.
7. הנחת היסודות להתפתחות קהילה העוסקת בפיתוח והטמעת כלים רשתיים במערכת מד"ה.

בלמ"ס

תיאור תמציתי של הקורס

ניתוח רשתות אנושיות בארגונים מוגדר כיום כאחד הכלים ההכרחיים והמשמעותיים ביותר בסל הכלים של אנשי פיתוח הארגוני של המאה ה-21. בעולם עבודה בו המודל הארגוני ההיררכי מתעצב מחדש, ושיתופי פעולה הם המפתח לפרודוקטיביות, חדשנות ומהירות, היכולת להבין את הארגון כרשת היא קריטית. כיום אנו עדים לקפיצה משמעותית של השימוש בכלי העוצמתי של ניתוח הרשתות בארגונים שונים ומגוונים ברחבי העולם. גם בצה"ל יש לנו התנסות רבת שנים עם מיפוי רשתות בצוותי וארגונים. שכן באמצעות ניתוח רשתות אנושיות ניתן למפות זרימת ידע, תהליכי קבלת החלטות ושאר יחסי גומלין ובכך לאתר צווארי בקבוק, צוותים לא מסונכרנים, חסמים לשותפויות חוצות ארגון ועוד. מצוידים במידע זה, אנשי פיתוח ארגוני יכולים לפעול במגוון רחב של תחומים כגון: פיתוח צוותים, פיתוח מנהיגות ועבודה ניהולית, שיפור קליטת עובדים חדשים, הערכת תוכניות פיתוח ועוד.

הקורס יעסוק בהצגת הידע התיאורטי והיישומי הרב אשר התפתח בתחום בעולם בשנים האחרונות ולהניע לקידום הפעולה בתחום במערך מד"ה ובצה"ל. כמו כן, יאפשר לקציני מד"ה לבצע פרויקט אבחון רשתות אישי משמעותי כבסיס להובלת פרויקטים דומים נוספים בעתיד, תוך ליווי מקצועי ותהליך של למידת עמיתים.

דרישות הקורס

1. סקרנות ללמידה והתנסות בתחום רשתות אנושיות.
2. מוטיבציה לפיתוח כלים חדשים בצה"ל.
3. נוכחות מלאה בכל המפגשים.
4. יכולת מעשית לבצע פרויקט אישי ולהציגה לקבוצה - יכולת לאסוף נתונים מקבוצה ארגונית משמעותית (50-20 איש) על-ידי העברת שאלון רשת קצר, הפעלת תוכנת ניתוח רשת על מחשב נייד.
5. עבודה עצמאית בקידום הפרויקט האישי בין המפגשים.
6. אחריות לתהליך הלמידה המשותף עם יתר חברי הקבוצה.

תוכנית הקורס

מס' מפגש	נושא המפגש	מטרת המפגש
1	חשיבה רשתית	המשתתפים יכירו את מושגי היסוד בעולם הרשתות האנושיות: מה זה רשת? סוגי רשת, חוקי רשת, מדדי מרכזיות ברמת הפרט והקבוצה
2	חשיבה רשתית	
3	מחקר ארגוני רשת	המשתתפים יכירו את תהליך ביצוע מחקר אבחון רשת בארגון: שאלת המחקר, איסוף נתוני רשת, תהליך ניתוח הנתונים ותרגם לתובנות
4	מחקר ארגוני רשת	
5	Gephi	המשתתפים יכירו ויתנסו בהפעלת תוכנת ניתוח הרשת הותיקה והמוכרת Gephi אשר מתחילה את יישומה בצה"ל. ההתנסות תכלול ייבוא נתונים, יצירת תצוגה ויזואלית וניתוח מדדי רשת מרכזיים
6	Gephi	
7	מנהיגות רשתית	המשתתפים יכירו את המדדים המרכזיים בתהליך פיתוח מנהיגות רשתית בקרב מפקדים, קציני מטה ואחרים.
8	הצגת פרויקטים	הצגת הפרויקטים האישיים אותם יבצעו המשתתפים לאורך הקורס וקבלת משוב

בלמ"ס

על המנחה

ד"ר מוטי קלנג, פסיכולוג ארגוני מומחה ברשתות אנושיות. מלווה מנהלות, נהלים, צוותים וארגונים בפיתוח יכולות רשתיות לצורך העצמה אישית והגברת אפקטיביות. משתמש בכלים לצורך אבחון רשתי וחיזוק קשרים בינאישיים ובין-ארגוניים. **בעל תואר דוקטור מאוניברסיטת חיפה,** בזכות מחקר פורץ דרך אשר הוכיח את השפעת גיבוש הרשת החברתית על אפקטיביות של קבוצות עבודה. **מוסמך כפסיכולוג ארגוני מומחה-מדריך** בתחום פיתוח ארגוני על-ידי משרד הבריאות.

כיום **מרצה במסלולי תואר שני** של מספר מוסדות אקדמיים בתחום פיתוח מנהיגות ומנהלים, פיתוח ארגוני והערכה ומדידה בארגונים. **בוגר מסלול ליבה של 18 שנים כפסיכולוג ארגוני במערך מדעי ההתנהגות של צה"ל (ממד"ה).** בתפקידי האחרונים שימשתי כראש תחום פיתוח ארגוני של זרוע היבשה, כיועץ ארגוני ומפתח מנהיגות של קורס "פּו"ם- אלון" וכראש מכון המחקר למדעי ההתנהגות של צה"ל (בדרגת סא"ל). כיום ממשיך להוביל, במילואים, יישום תחום הרשתות האנושיות בממד"ה.